

систем. Ошибка состоит в том, что о познании как о самоцели, актуализирующейся в каждом ищущем и в человечестве, в современной системе образования речи не идет.

Причину подобного положения можно искать в ранее упоминаемой постмодерной культуре, особенностях информационного общества и в кризисе европейской рациональности в целом. Украинская система образования перенимает последствия дегуманизации образования [2, с. 148], которое подразумевает научение запоминанию информации, вместо созидания целостной личности, которая развита и нравственно, и интеллектуально. Что касается выхода из сложившейся ситуации, то следует осознавать, что система образования – результат устоявшихся в обществе принципов, идеалов и взаимоотношений. Невозможно переформатировать систему образования не изменив при этом общество.

Таким образом, ориентация на крайний прагматизм в образовании отражает ориентацию постмодерной культуры. В информационном обществе, где информация имеет свою цену, чрезвычайно важным становится умения её критически оценивать. Стремление к образованию как к средству обогащения свидетельствует о дегуманизации системы образования и общества в целом. Результативность как критерий качества образования должна быть заменена менее прагматичными, однако вневременными стимулами.

Литература:

1. Лиотар Ж.Ф. Состояние постмодерна. – Москва, 1998.
2. Трубников Н.Н. Кризис европейского научного разума. Философия науки и философия жизни. – М., 1995.

Нечай Наталія Михайлівна

*Старший викладач кафедри іноземних мов
Державного ВНЗ «Національний гірничий університет»*

ВДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ В УКРАЇНІ

Питання якісних змін в процесі підготовки фахівців є дуже актуальним для вищої освіти в Україні взагалі та для інституту магістратури зокрема. Шляхи вирішення системних проблем, що існують в українській освіті, окреслені в законі «Про вищу освіту» та проекті концепції розвитку освіти на період 2015–2025 років. Перелік проблем, наведених в проекті концепції, включає зниження якості освіти, рівня знань і умінь випускників, старіння та

моральний занепад педагогічних кадрів. Темпи змін в техніко-економічному та суспільно-політичному житті вимагають відповідних змін в системі освіти, яка має бути здатною до саморегуляції, інновацій та орієнтованою на практичний результат. Шляхи досягнення цих цілей в аспекті підготовки магістрів є метою даного дослідження.

Як зазначено в Законі України «Про вищу освіту», магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Освітня програма магістратури, згідно Закону, «передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.» На жаль, сучасна практика підготовки магістрів в українських університетах, як можна зрозуміти з навчальних планів, методичних вказівок та підручників, здебільшого сконцентрована на здобутті теоретичних знань та загальних засад методології. Що до практичних знань, умінь та навичок, а також здатності до самостійної дослідницької діяльності, то їх випускникам бракує, що призводить до гальмування як особистого розвитку, так і прогресу в професійній галузі.

Звернення до досвіду підготовки магістрів в європейських ВНЗ показує, що навчальний процес побудовано на засадах співпраці, дискусії, аналізу та самоаналізу. Якщо українські студенти більшість часу проводять, слухаючи лекції, то їх європейські колеги опановують навчальний матеріал в ході роботи над проектами, готуючи презентації, мастер-класи та доповіді. Робота в малих групах над проектом чи колективною презентацією розвиває навички аргументування, співпраці та взаєморозуміння. Участь у взаємоперевірці та рецензуванні робіт товаришів вчить критичному аналізу та формує навички самоконтролю. Тісна співпраця з науковим керівником та спеціалізовані заняття з практики дослідницької діяльності закладають підґрунтя для успішної роботи над дисертаційним дослідженням.

Уміння проводити самостійне дослідження – одне з ключових для магістратури – є практичним умінням, яке потребує дотримання методики та кваліфікованого поетапного керівництва в комбінації з певним рівнем свободи дослідника. Порівняння кількості теоретичних курсів магістерської програми Педагогіки вищої школи в Україні з паралельною програмою Магістра освіти університету Оксфорда (22 курси в ДВНЗ «НГУ» та 6 – в Оксфорді) свідчить про те, що українські студенти перевантажені теорією. Гострота ж проблеми академічного плагіату та «дипломна хвороба», зазначені в останньому проекті концепції розвитку освіти, свідчать головним чином про те, що студенти не

володіють умінням проводити дослідження та коректно викладати його результати.

Отже, серед шляхів вдосконалення рівня підготовки магістрів в Україні можна назвати орієнтацію на формування практичних умінь в сфері наукових досліджень, зменшення кількості теоретичних курсів на користь практичних, а також застосування нових форм організації навчання з використанням досвіду європейських магістерських програм.

Осипова Любовь Ивановна

Старший преподаватель кафедры философии

Государственного ВУЗ

«Национальный горный университет»

РАЗВИТИЕ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У СТУДЕНТОВ КАК ОДНОГО ИЗ МЕХАНИЗМОВ ФОРМИРОВАНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ НАВЫКОВ

Современная система преподавания в высшей школе предполагает формирование у студентов интеллектуальных умений [2]. Среди интеллектуальных умений большое значение имеют умения и навыки критического мышления.

Мышление – это психологический процесс познания, связанный с открытием субъективно нового знания, с решением задач, с творческим преобразованием действительности [4]. Мышление изучает философия, психология, логика, психофизиология, медицина, языкознание и др. науки.

Все теории мышления в психологии: ассоциативная; представление о мышлении в гештальтпсихологии; логическая теория мышления (А.И. Леонтьев, П.Я. Гальперин, В.В. Давыдов, О.К. Тихомиров); информационно- кибернетическая теория мышления и др. находят своё применение в практической деятельности. Здесь же речь пойдёт не о новой теории, а о целенаправленной методике критического мышления, которая основывается на практических выводах различных подходов к понятию организации и развития мышления [1].

Критическое мышление (или обстоятельное мышление) – это порядок практической деятельности: отбор противоречивых утверждений, оценивание доказательств, освобождение от предубеждений, приход к разумному решению [3]. Это процесс, который ведёт к выполнению определённой заранее цели.

Такие дисциплины как «Психология», «Психология высшей школы», «Логика», «Педагогическая психология» имеют прекрасную возможность